

הודעה לעיתונות

פקס' 02-6521340 http://www.cbs.gov.il info@cbs.gov.il

ירושלים, א' באייר תשס"ח

6 במאי 2008

082/2008

ערב חג העצמאות ה-60 למדינת ישראל – כ-7,282,000 תושבים

לקט נתונים סטטיסטים תש"ח-תשס"ח

60Th Independence Day – 7,282,000 Residents in the State of Israel

Selected Data 1948-2008

ערב חג העצמאות ה-60¹

- אוכלוסיית ישראל מונה 7,282,000 נפש², עם קום המדינה מנתה אוכלוסיית ישראל 806 אלף תושבים בלבד.
- כ-5,499,000 תושבים הם יהודים המהווים 75.5% מכלל האוכלוסייה
- האוכלוסייה הערבית מונה כ-1,461,000 תושבים שהם 20.1% מכלל אוכלוסיית ישראל.
- אוכלוסיית "האחרים" שהם עולים וצאצאיהם אשר אינם רשומים כיהודים במשרד הפנים מונה 322,000 שהם 4.4%.
- כיום, כ-69% מסך אוכלוסיית היהודים הם ילידי ישראל ("צברים"), לעומת 35% בלבד בשנת 1948.
- במהלך השנה נולדו כ-156,400 תינוקות
- כ-18 אלף עולים הגיעו לישראל
- במהלך השנה גדלה אוכלוסיית ישראל בכ-130,000 תושבים, גידול של 1.8%, רוב הגידול (88%) נבע מריבוי טבעי (לידות פחות פטירות) של האוכלוסייה.

¹ נתוני תשס"ח ארעיים; הנתונים מתייחסים למספר ימים גדול מ-365 ימים, עקב היותה של תשס"ח שנה מעוברת. יום העצמאות הקודם חל ב-24.04.07 ואילו השנה יום העצמאות חל ב-08.05.08

² אומדן אוכלוסייה זו אינו כולל את אוכלוסיית הזרים המתגוררים בישראל. אוכלוסייה זו נאמדה בסוף שנת 2006 בכ-186,000 נפש (חלקם שהו בישראל פחות משנה).

שישה עשורים – שישה מפקדי אוכלוסין

השנה, בדצמבר 2008, תקיים הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה את [מפקד האוכלוסין השישי](#) (הפעם במתכונת חדשה) בתולדות מדינת ישראל.

מפקד אוכלוסין הוא הפעולה הסטטיסטית הגדולה ביותר שמקיימת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה אחת לעשור. במפקד נאסף מידע דמוגרפי וחברתי – כלכלי על כלל האוכלוסייה במטרה לספק מידע ברמות גיאוגרפיות שונות החל ברמה הארצית וכלה ברמת הישוב והשכונה.

עד היום התקיימו חמישה מפקדים. הראשון שבהם נערך במשותף עם משרד הפנים עם קום המדינה בשנת 1948. במפקד זה נערך רישום של כל התושבים שמטרתו העיקרית הייתה הקמת "מרשם האוכלוסין" והכנת בסיס לחלוקת תעודות זהות.

לאחר המפקד הראשון התקיימו מפקדי אוכלוסין בשנים 1961, 1972, 1983, ו-1995.

לקט נתונים סטטיסטיים תש"ח – תשס"ח (1948-2008) מופיע בעמוד הבא.

לקט נתונים תש"ח – תשס"ח (1948-2008)

מתוך עלון ["שישים שנה בראי הסטטיסטיקה"](#) שראה אור בימים אלה
אוכלוסייה:

- אוכלוסיית ישראל גדלה מ-873 אלף איש בנובמבר 1948 לכ-7.2 מיליון בתחילת שנת 2008, לפי תחזית לשנת 2030 (הנחה של גידול בינוני) היא תמנה במועד זה כ-10 מיליון.
- בין השנים 1948-2006 גדלה האוכלוסייה ב-3.8% בממוצע לשנה.
- מכלל גידול האוכלוסייה בתקופה זאת, כ-60% נבעו מריבוי טבעי והשאר- ממאזן הגירה.
- האוכלוסייה עברה את סף המיליון הראשון ב-1949, 2 מיליון ב-1958, 3 מיליון ב-1970, 4 מיליון ב-1982, 5 מיליון ב-1991, 6 מיליון ב-1998 ו-7 מיליון ב-2006.

תפרוסת אוכלוסייה:

- בעקבות גידול האוכלוסייה, גדלה צפיפות האוכלוסייה במדינה מ-43 איש לקמ"ר -1948, ל-310 איש לקמ"ר ב-2006, המחוז שבו הצפיפות הגדולה ביותר הוא מחוז תל-אביב (כ-7,000 איש לקמ"ר) והמחוז שהו הצפיפות הקטנה ביותר הוא מחוז הדרום (72 איש לקמ"ר).
- ב-2006 הייתה האוכלוסייה מפוזרת יותר בין המחוזות מאשר ב-1948. ב-1948 היו אוכלוסיות מחוז הדרום ומחוז הצפון 19% מכלל האוכלוסייה ועד 2006 גדל חלקן ל-31%, חלקן של אוכלוסיות מחוז תל-אביב והמרכז הצטמצם בשנים אלה מ-71% ל-53%.
- ב-1948 הייתה בישראל רק עיר אחת שבה יותר מ-100,000 תושבים- תל – אביב יפו (248,000), בשנת 2006 היו ארבע עשרה ערים בגודל זה.

השכלה וחינוך:

- רמת ההשכלה של האוכלוסייה בישראל נמצאת בעלייה מתמדת, חלקם של האנשים שלא למדו כלל בקרב האוכלוסייה הבוגרת פחת מ-16% ב-1961 ל-3% ב-2007, וחלקם של אלה שלמדו 13 שנים או יותר עלה מ-9% ל-42% בהתאמה.
- בשנת 1948 קיבלו תואר אקדמי 208 איש שלמדו באוניברסיטה העברית ובטכניון. בשנת 2006 קיבלו תואר קרוב ל-53 אלף איש שלמדו ב-62 מוסדות.

עבודה ושכר:

- ב-1955 מנה כוח העבודה האזרחי כ-631 אלף איש, ב-2007 הוא מנה כ-2.9 מיליון.
- כוח העבודה גדל ב-3.0% בממוצע לשנה.

- עם השנים ירד בתלילות שיעור ההשתתפות של הגברים בכוח העבודה, מ- 80% באמצע שנות החמישים ל- 60% ב- 2003, מאז הוא עלה וב-2007 הגיע ל- 62%. בקרב הנשים לעומת זאת עלה השיעור באופן תלול מ- 27% באמצע שנות החמישים ל- 51% ב- 2007.
- עם השנים קטן חלקם של המועסקים שעבדו עבודה מלאה (35 שעות בשבוע) מ- 78% ב- 1955 ל- 64% ב- 2007, רוב העובדים חלקית הן נשים (65% בשנת 2007).
- עם השנים חלו שני שינויים עיקריים בהרכב המועסקים לפי ענפי כלכלה. ראשית קטן חלקם של המועסקים בחקלאות (10% בשנת 1968 לעומת 2% בשנת 2007) שנית, קטן חלקם של המועסקים בענפי הייצור (תעשייה, חשמל, מים ובינוי) וגדל חלקם של המועסקים בחקלאות.
- בין 1995 ל-2007 קטן חלקם של המועסקים בענפי הייצור מ-33% ל-22%, וחלקם של המועסקים בענפי השירותים גדל מ-56% ל-76% בהתאמה.
- השיעור הגבוה ביותר של בלתי מועסקים מכלל המשתתפים בכוח העבודה היה בשנת 1992, 11.2% והשיעור הנמוך ביותר היה בשנת 1973 - 2.6%.

רמת חיים:

- בשנות החמישים היה מזון הסעיף הגדול ביותר של ההוצאה לתצרוכת של משקי בית – 40%, עם השנים קטן חלקו בסל הצריכה, בשנים האחרונות חלקו כ-16%. סעיף ההוצאה השני בגודלו בשנות החמישים היה הלבשה והנעלה (12% לעומת 3% בשנים האחרונות), בין סעיפי ההוצאה שגדלו באופן ניכר: תחבורה ותקשורת (מכ- 5% בשנות החמישים ל-21% ב-2006).
- בין 1997 ל-2006 גדל שיעור משקי הבית שבעלותם לפחות טלפון סלולארי אחד והגיע ל-87%, לראשונה שיעור גדול יותר משיעור הבעלות על טלפון נייד (85%).
- בסוף שנות החמישים גרו 54% ממשקי הבית בדירות בבעלותם ו- 45% בשכירות, שיעור הגרים בדירות בבעלותם עלה עד אמצע שנות השבעים והגיע ל- 71% ושיעור הגרים בשכירות ירד באופן חד ל-20%. מאז כמעט לא השתנה שיעור הגרים בדירות בבעלותם ואילו שיעור הגרים בשכירות עלה ל-26% ב- 2006.
- עם השנים ירדה צפיפות הדיור בארץ. שיעור משקי הבית שבהם גרים שני אנשים או יותר בחדר ירד מ- 24% ב- 1975 ל-6% ב- 2007.
- בסוף שנות השישים היוותה ההכנסה מעבודה 98% מכלל ההכנסה החודשית ברוטו של משקי הבית. עם השנים ירד חלקה ל- 83% (1979/80), ל-77% ב-2001 ול-76% ב-2006.

המשק:

- בשנים 1950-2007 עלה התוצר המקומי הגולמי (תמ"ג) בישראל, במחירים קבועים ב- 6%-5% בממוצע לשנה והתוצר לנפש עלה ב- 3% בממוצע לשנה, כך שב-2007 היה התוצר לנפש גדול פי שישה מהתוצר לנפש בשנת 1950.

- גידול התוצר לנפש היה גבוה במיוחד עד 1972 (5%-6% בשנה). בשנים 1973-1984 צומצם הגידול לכ-1% בממוצע לשנה. בשנים 1985-1996 שוב הואץ ל-2%-3% בממוצע לשנה, ובשנים 1997-1999 שוב הואט ל-1% בממוצע לשנה. בשנת 2000, שהייתה שנת צמיחה מהירה במיוחד בענפי הטכנולוגיה העילית, היה גידול חד יחסית של 6 שנבלם עם פרוץ האינתיפאדה השנייה, ברבע האחרון של השנה. בשנים 2001-2003, שבהן נמשכה האינתיפאדה, היה הגידול בתוצר לנפש שלילי 2%- בממוצע לשנה ואילו השנים 2004-2007 אופיינו בצמיחה מהירה ויציבה של התוצר לנפש בשיעור של 3%-4% בממוצע לשנה, צמיחה שנבעה בעיקר מהאצה בסחר הלאומי ומהשקט הביטחוני היחסי.

סחר חוץ:

- בין השנים 1950-2007 קטן חלקם של מוצרי הצריכה בכלל ייבוא הסחורות מ-26% ל-13%, וחלקם של נכסי ההשקעה הצטמצמו מ-34% ל-14%. חלקם של חומרי הגלם (כולל יהלומים וחומרי אנרגיה) גדל מכלל מ-39% מכלל הייבוא בשנת 1950 לשיעור מרבי של 81% בשנת 1980. בשנת 2007 היה שיעורם 73%.
- בשנות השבעים היווה היצוא למדינות אירופה כ-70% מהיצוא הישראלי, וזאת בגלל חלקו הגדול של היצוא החקלאי בכלל היצוא. עם השנים פחת חלקו של היצוא לאירופה עד ל-36% ב-2007, ואילו חלקו של הייצוא לאמריקה ולאסיה עלה בהתמדה מ-25% ל-68% ומ-1% ל-18% בהתאמה.

תעשייה:

- מקום המדינה ועד אמצע שנות השישים הוקמו מפעלי תעשייה רבים. ב-1952 היה מספרם כ-20 אלף, שמתוכם היו 14% אשר מוגדרים כמפעלים גדולים (שבהם מעל 10 מועסקים), וב-1965 עלה מספרם לכ-25 אלף שמתוכם היו כ-15% מוגדרים כמפעלים גדולים.
- מספר המועסקים בענפי התעשייה עלה מ-98 אלף בשנת 1952 שמתוכם 56% הועסקו במפעלים גדולים, ל-223 אלף בשנת 1965, שמתוכם כ-74% הועסקו במפעלים גדולים.
- בשנים 1960-2007 גדל הייצור התעשייתי ב-5.7% בממוצע לשנה, ותשומות העבודה (שעות עבודה למעשה) של השכירים בתעשייה גדלו ב-2.0% בממוצע לשנה.
- בשנת 1950 הסתכם היצוא של מדינת ישראל בכ-35 מיליון דולר, מזה היה חלקו של היצוא החקלאי כ-49%, של יצוא היהלומים כ-25%, ושל היצוא התעשייתי, שכלל בעיקר מצרכי מזון, טקסטיל והלבשה, כ-26%. בשנת 2007 הסתכם היצוא בכ-46 מיליארד דולר, מזה כ-3% יצוא חקלאי, כ-74% יצוא תעשייתי וכ-23% יצוא יהלומים מלוטשים וגולמיים.

חקלאות :

- מראשית שנות החמישים ועד סוף שנות השמונים היווה השטח שבו מגדלים גידולי שדה כ- 60% מכלל השטח החקלאי. משנת 1990 הצטמצם חלקו לכ-50%.
- שטח הירקות גדל באופן חד בארבע שנותיה הראשונות של המדינה- מ- 70 לכ- 300 אלף דונם. בין 1954 ל- 1988 נע גודלו בין 300 ל- 400 אלף דונם. משנת 1989 עד 2005 הוא גדל בכ- 60% והגיע ל- 650 אלף דונם.
- בשנת 2006 הגיעה כמות הירקות שיוצאו לשיא של כ- 260 אלף טון.
- ייצוא פרחים, שהחל בשנות החמישים במידה מועטה, גדל מסוף שנות השמונים והגיע לשיא בשנת 1998-סך של 224 אלף טון.
- אספקת הקלוריות לנפש ליום עלתה בין השנים 1950-2006 מ- 2,610 ל- 3,643 קילו קלוריות- גידול של 7% בממוצע לעשור.

בינוי :

- ההשקעה הגולמית בענף הבינוי בישראל עלתה, במחירים קבועים, בתקופה שבין 1967-2006 ב- 3.4% בממוצע לשנה, כך שבשנת 2006 היא הייתה גדולה פי 3.7 בהשוואה ל-1967.
- בשנים 1955-2007 הסתיימה בנייתן של קרוב ל- 2 מיליון דירות חדשות. המספר הגדול ביותר של דירות חדשות שבנייתן הסתיימה בשנה אחת היה ב-1992 – 70.1 אלף והמספר הקטן ביותר היה ב-1998 – 19.6 אלף.

תחבורה :

- בראשית שנות השבעים היו בישראל דרכים באורך של 9.3 אלף ק"מ, במהלך השנים הוארכו והורחבו הדרכים הקיימות וכן נסללו דרכים חדשות, וב- 2006 הגיע אורכן ל- 17.7 אלף ק"מ.
- הנסועה (קילומטראז') הממוצעת לשנה של כלי רכב פרטי ירדה מ- 19.3 אלף ק"מ בשנת 1970 ל-16.3 אלף ק"מ ב- 2006.
- למרות העלייה במספר כלי הרכב לאלף תושבים מ- 22 ב-1950 לכ- 300 ב- 2006, השיעור בישראל נמוך מזה של מדינות מערביות רבות (לדוגמא כ- 500 בהולנד, כ- 800 בארה"ב).
- בשנים 1950-1989 נסעו ברכבת כ- 3.6 מיליון איש בממוצע לשנה. בשנות התשעים והאלפיים גובשו תוכניות לפיתוח הרכבת והוגדלו תקציביה. בשנת 2000 הגיע מספר הנוסעים בה ל- 12 מיליון, בשנת 2006 הוא הגיע לשיא של כ- 28 מיליון.

תיירות:

כניסות תיירים:

- מאז הקמת המדינה היו 57 מיליון כניסות של תיירים לישראל, כניסות התיירים עלה מ- 47 אלף בממוצע לשנה בשנות החמישים ל- 2.7 מיליון בשנת 2000.
- בעקבות האינתיפאדה השנייה שפרצה בסוף 2000 בישראל והתגברות הטרור ב-2001, הגיעה התיירות לשפל (0.9 מיליון ב-2002), מאז חלה התאוששות בתיירות וב-2007 הגיע מספר כניסות המבקרים ל- 2.3 מיליון.

יציאות של ישראלים לחו"ל:

- בשישים שנות קיומה של מדינת ישראל היו 60 מיליון יציאות של ישראלים לחו"ל, מאז קום המדינה עלה מספר זה בהתמדה מכ- 38 אלף בממוצע לשנה בשנות החמישים לשיא של 4.2 מיליון בשנת 2007.

שירותי הארחה:

- משנות השישים המוקדמות גדל מספר המלונות מ- 190 ל-331 ב-2007.
- מספר החדרים הממוצע למלון גדל מ- 34 בראשית שנות השישים ל- 142 ב-2007.
- בשנות השמונים החלה ההתפתחות המואצת של האירוח הכפרי. בסוף 2007 היו 100 מפעילים של אירוח כפרי בקיבוצים ובמושבים השיתופיים ולהם קרוב ל- 3.5 אלף חדרים ועוד 1.2 אלף מפעילים פרטיים ולהם יותר מ- 4 אלפים חדרים.